

MONTERING & SKÖTSEL AV HANDMADE PATINA

Gäller Stiltjes handgjorda tegelgolv Handmade Patina.

Läs igenom hela instruktionen innan arbetet påbörjas.

Handmade Patina är ett handgjort tegelgolv med naturliga variationer i färg, form, struktur och kanter. Färgskillnaderna uppstår bland annat genom variationer i syretillförseln under bränningen och är en del av materialets karaktär.

Plattorna levereras obehandlade och har två olika sidor som båda kan användas som ovansida:

Den mjuka, jämna sidan: Har en slätare och mer sammanhängande yta. Det är denna sida vi har vänd uppåt i våra showroom. Den kan fogas rakt över med fogbräda, vilket ger en väsentligt kortare arbetstid.

Den grövre sidan: Har en mer rustik och ojämn ytstruktur. Här rekommenderar vi fogning med fogspritspåse för att bevara ytans naturliga karaktär.

Kunden och plattsättaren ska bestämma vilken sida som ska vara vänd uppåt innan monteringen påbörjas. Valet påverkar både golvets utseende, fogmetoden och tidsåtgången.

Handmade Patina har även två olika behandlingsmetoder:

Metod 1 – Linolja och linoljevax: Kallpressad linolja före fogning och linoljevax efter fogning. Ger ett mörkare och djupare färguttryck. Ytan kan poleras till en satinblank finish.

Metod 2 – Lithofin Stain-Stop: Impregnering med Lithofin MN Stain-Stop både före och efter fogning. Bevarar en ljusare kulör och ger en matt yta.

Både vilken sida som ska vara uppåt och vilken behandlingsmetod som ska användas måste bestämmas innan arbetet påbörjas.

1. FÖRBEREDELSE

- Kontrollera leveransen innan arbetet påbörjas.
- Blanda plattor från olika förpackningar för att få en naturlig fördelning av färg- och strukturvariationerna.
- Bestäm vilken sida av plattorna som ska vara vänd uppåt. Båda sidor kan användas, men ger olika uttryck och kräver olika arbetsinsats vid fogningen.
- Gör en provläggning för att bedöma plattornas färgspel, struktur och placering.
- Låt kunden godkänna önskat uttryck innan hela golvet monteras.
- Välj behandlingsmetod före monteringen: Linolja och linoljevax för ett mörkare, satinblankt resultat eller Lithofin Stain-Stop för ett ljusare, matt resultat.
- Gör en provbehandling på några plattor för att kontrollera färgförändringen.
- Säkerställ att underlaget är stabilt, rent, torrt och lämpligt för tegelgolv.
- Golvvärmens ska vara avstängd under montering, fogning och ytbehandling.

2. MONTERING

- Rekommenderad fästmassa: ARDEX X32 eller HÖGANÄS FB 1300.
- Rekommenderad fogbredd: från 5 mm och uppåt.
- Lägg plattorna med den sida uppåt som har bestämts vid provläggningen.
- Fördela plattornas naturliga färg- och strukturvariationer över hela golvet.
- Håll plattorna rena under hela monteringen.
- Torka omedelbart bort fix som kommer på tegelplattornas yta.
- Undvik att gå på plattorna med blöta skor. Cementhaltigt vatten och smuts kan sugas in i teglet och orsaka missfärgningar.

3. BEHANDLING FÖRE FOGNING

Välj en av följande två metoder. Behandlingarna ger olika slutresultat och ska inte blandas.

Metod 1 – Kallpressad linolja

Denna metod används när man önskar ett mörkare och djupare färguttryck. Efter fogning avslutas behandlingen med linoljevax, som kan poleras till en satinblank yta.

- Låt fixet härda och säkerställ att plattorna är rena och torra. Räkna med cirka 24–48 timmar efter montering, beroende på förhållandena.
- Applicera kallpressad linolja rikligt och jämnt med en ren pensel.
- Anpassa mängden efter plattornas uppsugningsförmåga.
- Torka bort all linolja som inte har sugits in efter cirka 20 minuter. Inget överskott får ligga kvar på ytan.
- Vänta cirka 24 timmar innan fogningen påbörjas.
- Beräknad åtgång: cirka 2,7 liter kallpressad linolja per 10 m².

Viktigt: Linoljan mörknar plattornas kulör. Gör alltid en provbehandling och låt kunden godkänna färgförändringen.

Metod 2 – Lithofin MN Stain-Stop

Denna metod används när man vill behålla Handmade Patinas ljusare kulörer och naturligt matta yta.

- Låt fixet härda och säkerställ att plattorna är rena och helt torra. Räkna med cirka 24–48 timmar efter montering, beroende på förhållandena.
- Rekommenderad impregnering: Lithofin MN Stain-Stop.
- Applicera impregneringen jämnt med en ren pensel.
- Anpassa mängden efter plattornas uppsugningsförmåga.
- Torka bort allt överskott som inte har sugits in efter cirka 20 minuter. Ingen impregnering får ligga kvar på ytan.
- Vänta cirka 24 timmar innan fogningen påbörjas.
- Beräknad åtgång: cirka 1 liter per 10 m².

Viktigt: Behandlingen med Stain-Stop före fogning ska följas av ytterligare en behandling efter fogning.

4. FOGNING – ANPASSA METODEN EFTER PLATTANS OVANSIDA

Handmade Patinas två sidor har olika ytstruktur och lämpar sig därför för olika fogmetoder. Valet av sida påverkar inte bara golvet utseende utan även hur lång tid fogningen tar.

Alternativ A – den mjuka, jämna sidan: fogning över hela plattan

Detta är den sida som vi har vänd uppåt i Stiltjes showroom.

Den mjuka och jämnare ytan lämpar sig väl för traditionell fogning med fogbräda, där fogmassan arbetas rakt över plattorna.

- Välj helst en fogfärg som ligger nära tegelplattornas egen kulör.
- Arbeta ut fogmassan över hela ytan med fogbräda.
- Fyll fogarna ordentligt.
- Tvätta bort fogmassan från plattornas yta så noggrant som möjligt.
- Arbeta i mindre sektioner så att fogmassan inte hinner torka fast.

Denna fogmetod är betydligt snabbare än fogning med fogspritspåse och kan därför minska den totala arbetskostnaden väsentligt.

Observera: En viss mängd fogmassa kan bli kvar i plattornas mindre fördjupningar och påverka det färdiga uttrycket. Gör alltid en provfogning.

Alternativ B – den grövre sidan: fogning med fogspritspåse

Den grövre sidan har en mer rustik och ojämn ytstruktur. Här rekommenderar Stiltje fogning med fogspritspåse för att undvika att fogmassa fastnar i ytans fördjupningar.

- Spritsa fogmassan direkt i fogarna mellan plattorna.
- Om fogspritspåse saknas kan en kraftig plastpåse, exempelvis en femliterspåse med avklippt hörn, användas.
- Fyll fogarna ordentligt och undvik att sprida fogmassa över plattornas yta.
- Torka omedelbart bort fogmassa som hamnar på plattorna.
- Rengör löpande under arbetet och använd så lite vatten som möjligt.
- Låt fogmassan härda och torka i cirka 48 timmar, beroende på temperatur och övriga förhållanden.

Fogning med fogspritspåse kräver mer tid och noggrannhet, men bevarar den grövre sidans naturliga struktur bättre.

Viktigt vid val av fogfärg

- Fogmassa: Använd en lämplig fog från samma tillverkare som den valda fästmassan.
- Fogbredd: Från 5 mm och uppåt.
- Välj en fogfärg som harmonierar med tegelplattornas kulör.
- Undvik mörk fog. Mörka fogpigment gör fogningen och rengöringen betydligt svårare och kan orsaka missfärgningar.
- Gör alltid en provfogning och låt kunden godkänna resultatet innan hela golvet fogas.

5. AVSLUTANDE YTBEHANDLING EFTER FOGNING

När fogmassan har härdat och golvet är helt torrt ska ytbehandlingen avslutas enligt den metod som valdes före monteringen.

Metod 1 – Linoljevax efter linoljebehandling

Golv som har behandlats med kallpressad linolja före fogning ska avslutas med linoljevax efter fogning. Linoljevaxet fördjupar plattornas färger ytterligare och ger en skyddande, vaxad yta.

- Kontrollera att både plattor och fogar är rena och helt torra.
- Applicera linoljevax tunt och jämnt med en ren trasa. Ca 1 liter / 15 kvm
- Arbeta i mindre sektioner och undvik att lämna överflödigt vax på ytan.
- Låt behandlingen torka enligt tillverkarens anvisningar.
- Polera därefter ytan med polermaskin om en satinblank finish önskas.

Slutresultat: Ett mörkare golv med djupare färger och möjlighet till en satinblank, polerad yta.

Metod 2 – Lithofin MN Stain-Stop efter fogning

Golv som har behandlats med Lithofin MN Stain-Stop före fogning ska impregneras ytterligare en gång efter fogning.

- Låt fogmassan härda och säkerställ att både plattor och fogar är helt torra.
- Rengör försiktigt bort eventuella fogrester.
- Applicera Lithofin MN Stain-Stop jämnt på både plattor och fogar.
- Arbeta i mindre sektioner.
- Torka bort allt överskott innan det torkar på ytan.
- Låt behandlingen härda enligt produktens anvisningar innan golvet tas i bruk.

Slutresultat: Ett ljusare golv med naturlig, matt ytfinish. I Stiltjes showroom är Handmade Patina behandlat med Lithofin MN Stain-Stop före och efter fogning.

Kontrollera impregneringen med vattentest

För golv behandlade med Lithofin MN Stain-Stop kan impregneringens effekt kontrolleras med ett vattentest.

1. Droppa lite rent vatten på flera olika ställen på den torra ytan.
2. Vid god vattenavvisande effekt ska vattnet pärla sig och inte snabbt sugas in i teglet.
3. Om vattnet snabbt sugs in och tegelplattan mörknar kan ytterligare impregnering behövas.
4. Låt golvet torka helt innan en eventuell kompletterande behandling utförs.

Ett godkänt vattentest innebär inte att golvet är helt fläcksäkert.

6. GOLVVÄRME OCH SKYDD EFTER MONTERING

- Golvvärmen ska vara avstängd under montering, fogning och ytbehandling.
- Återstarta inte golvvärmen förrän fix, fog och samtliga ytbehandlingar har härdat.
- Höj temperaturen gradvis när golvvärmen återstartas.
- Fäst aldrig tejp direkt på tegelplattorna. Tejpens lim kan orsaka missfärgningar eller skador på ytan.
- Om golvet behöver täckas under fortsatt byggarbete ska lämpligt täckmaterial användas.
- Täck inte golvet förrän plattor och ytbehandling har torkat ordentligt. Undvik tät övertäckning som stänger inne fukt.

7. SKÖTSEL OCH RENGÖRING

Handmade Patina har en naturligt varierande yta som utvecklar en vacker patina med tiden. Rengöringen ska anpassas efter vilken ytbehandling som har valts.

Golv behandlat med linolja och linoljevax

- Dammsug eller torrmoppa regelbundet för att avlägsna sand och smuts.
- Fuktmoppa vid behov med sparsamt med vatten och såpa.
- Undvik att lämna golvet blött.
- Torka upp spill så snart som möjligt.
- När den vaxade ytan börjar kännas torr eller matt kan linoljevaxet förnyas.
- Polera vid behov för att återfå önskad satinblank finish.

Golv behandlat med Lithofin MN Stain-Stop

- Dammsug eller torrmoppa regelbundet.
- Rengör med sparsamt med vatten och såpa.
- Torka upp spill så snart som möjligt.
- Kontrollera impregneringen regelbundet och förnya behandlingen vid behov.
- Rengör och låt golvet torka helt före eventuell ny impregnering.

Undvik följande

1. Sura rengöringsmedel och starka avfettningsmedel.
2. Lösningssmedel och slipande rengöringsprodukter.
3. Stora mängder vatten och långvarig fuktbelastning.
4. Rengöringsmetoder som skadar eller avlägsnar den valda ytbehandlingen.

Viktigt: Handmade Patina är ett poröst material. Spill, särskilt fett och färgande vätskor, bör torkas upp omedelbart för att minska risken för fläckar.

VIKTIGT – PRODUKTVAL

Stiltjes rekommenderade produkter ska användas för att vi ska kunna stå bakom det förväntade resultatet av monteringen och behandlingen.

För Handmade Patina rekommenderar vi:

- Fästmassa: ARDEX X32 eller HÖGANÄS FB 1300.
- Fogmassa: Lämplig fog från samma tillverkare som fästmassan.
- Fogbredd: Från 5 mm och uppåt.
- Mjuk, jämn sida uppåt: Kan fogas rakt över med fogbräda. Detta ger en väsentligt kortare arbetstid.
- Grov sida uppåt: Fogning med fogspritspåse rekommenderas för att bevara ytans struktur.
- Metod 1 – Mörkare, satinblank yta: Kallpressad linolja före fogning, cirka 2,7 liter per 10 m², och linoljevax efter fogning. Ytan kan poleras.
- Metod 2 – Ljusare, matt yta: Lithofin MN Stain-Stop både före och efter fogning.
- Rengöring: Anpassas efter vald ytbehandling.

Om kunden eller hantverkaren väljer andra produkter eller monteringsmetoder än de Stiltje rekommenderar sker detta på eget ansvar. Stiltje kan då inte bedöma eller säkerställa hur avvikelserna påverkar tegelplattornas utseende, vidhäftning, hållbarhet eller ytbehandling.

Monteringen ska utföras fackmässigt av en plattsättare med erfarenhet av handgjort tegel. Följ Stiltjes monteringsanvisning samt produktanvisningarna för de rekommenderade produkterna.